

De Kat boya değirmeni

1959 yılında değirmenci G Huslage, yağ üretilen De Kat değirmeninin alt ambar tabanı üzerine, boya üretimi için De Duijager değirmeninin üst kısmını ve tahrik mekanizmasını inşa etti. Tarihi 1780'lere kadar uzanan iki eski değirmen kalıntısı, De Kat boya değirmeni olarak yeni bir hayata başladı. Antik boyaların ve boya maddelerin üretimi ve satışı yaklaşık on yıl önce tekrar başladı.

Bu değirmen muhtemelen dünyada kalan, boya üretilen son yel değirmeni. 55 adet boya değirmeni ile başlayan öykü burada Pieter Schoen, Storm, Van Bentum and Kluyver, Heyme Vis, Kuyper, Pieter Latenstein Pz., Avis ve diğerleri gibi ünlü isimler altında bir araya getirildi. Bu isimler bizim geçmişimiz renk veren isimlerdi.

DE ZAANSCH E MOLEN

1920 yılında, Zaan bölgesini dünyanın en eski sanayi bölgesine dönüştüren 1000 adet yel değirmeninden sadece elli tanesi kalmıştı. Bunları gelecek kuşaklar için muhafaza etmek amacıyla, Hollanda Yel Değirmeni Derneği (Vereniging De Zaanse Molen) 17 Mart 1925 tarihinde kurulmuştur ve topluluk bugün sahip olduğu on üç endüstriyel değirmeni en iyi koşullarda muhafaza ederek bunları sürekli döner halde tutmaktadır.

1928'de dernek (endüstriyel) değirmenlerin işleyişi ve tarihçesi hakkında bilmek isteyeceğiniz her şeyi içeren, düzenli aralıklarla geçici sergilerin düzenlendiği, ziyaret etmeye değer, benzersiz bir değirmen müzesi kurmuştur.

www.zaanschemolen.nl adresini ziyaret edin

For all information about our mills and mill museum, opening hours, group visits and entrance fees:

www.zaanschemolen.nl

De Kat değirmeni

Kalverringdijk 29, Zaanse Schans, 1509 BT Zaandam
Tel.: +31 (0)75 6210477, E-mail: info@verfmolendekat.com

DE KAT

Kalverringdijk,
Zaanse Schans,
Zaandam boya değirmeni

Yıl 1782

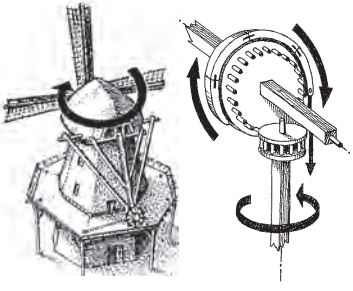
*De Kat'a hoş geldiniz!
Bu değirmene yaptığınız ziyaretin riskleri tarafınıza aittir.
Sigara içmediğiniz, bariyerlere tırmanmadığınız ve
kamuşları koparmadığınız için özellikle teşekkür ederiz.
İşbirliğiniz için teşekkürler!*

DE ZAANSCH E MOLEN

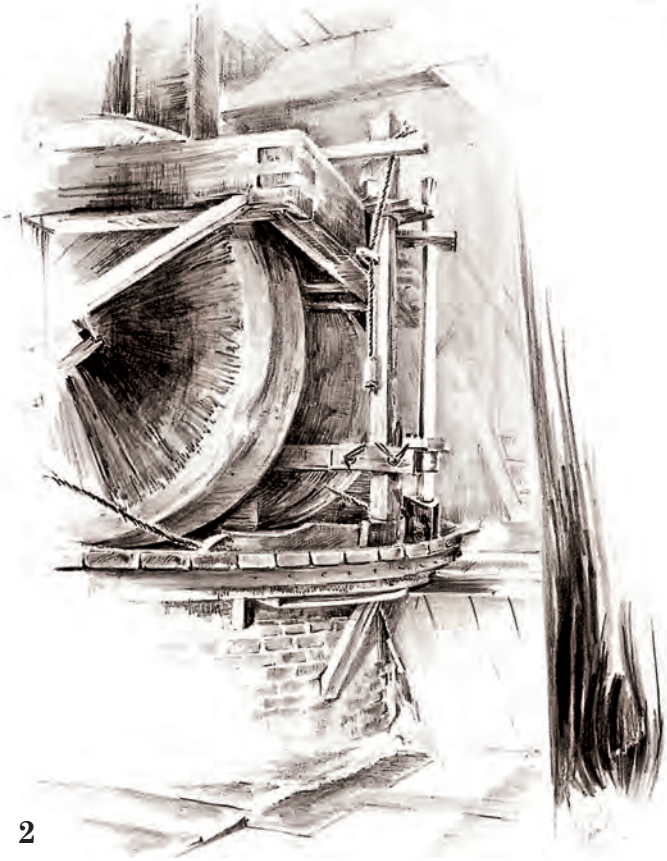
Turks

Bu değirmen düşey eksenli, pervaneli bir yel değirmenidir: rüzgarda sadece kanatları taşıyan pervane, bindirme kirişi altındaki çıkık yardımıyla döner. Kanatların yatay dönüş hareketi, üst çark ve üst ayna dişlisi ile dikey bir dönüş hareketine çevrilerek değirmenin altındaki aletlere tahrik verilir. Değirmeni durdurmaya yarayan tahta bir fren den meydana gelen fren, üst çark üzerinde bulunur.

Boya değirmenleri yaşamı renklendiriyor

Çizimler: Hinne Terpstra

2

1

De Zaan

Öykü dışarıda, hemen ilerideki köşeyi dönünce başlıyor. Bu kasaba boyunca, kenarında 1600'lü yıllarda sakinlerinin ilk yel değirmenlerini inşa ettikleri ve ticaret ve balıkçılıkla zenginleştikleri Zaan nehri akmaktadır. Başlarda rüzgar, ayakları kuru tutmak için kullanılırken sonraları bütün bir endüstri bunun etrafında gelişmiştir. Arpa, pirinç, kağıt, ahşap, yenilebilir yağlar, hardal, tütün, kenevir ve çok daha fazlası Zaan'ın 1000 adet yel değirmeninde işlenmiştir. 1850'den itibaren, değirmenlerin işini buhar makineleri devralmıştır. Sadece 13 yel değirmeni iş ve teknolojiye adanmış anıtlar olarak kalmıştır.

Rüzgar

Rüzgar, bizim değirmenlerimizi çalıştıran (ya da kimi zaman durduran) oldukça değişken bir enerji kaynağıdır, ancak 15 tonluk pervane ile kanatları yönlendiren değirmenci olmadan bunların hiçbiri var olamaz. Değirmenci aynı zamanda kanatlarla ve panellerle değirmenin hızını da kontrol eder.

3

Renk

Bu değirmenin ürünü renk, daha doğrusu boyadır! 1600'lerden itibaren giysilik kumaşları boyamak için tropik boya ağaçları geniş bir ölçekte ithal edilmekteydi. Ağır parçalar halindeki boya ağaçları keskinle geniş bir tekne içine kıyılırdı (kıyıcı; çizim no. 1). Yontulan ağaç kabukları daha sonra, 5000 ila 7000 kg ağırlığındaki dönen değirmen taşları (çizim no. 2) ile ezilip toz haline getirilir ve ardından dönen bir fıçıya (çuvala) elenerek doldurulurdu. Ürün çuvalar veya fıçılar (çizim no. 3) halinde paketlenir ve müşteriye teslim edilirdi. 1700 yılından kısa bir süre önce değirmenler toprak boyar maddeleri, tebeşir ve öğütülmüş tozları da işlemeğe başlamıştır. Taş ocaklarından çıkarılan ıslak taşların ilk olarak ambarlarda (çizim no. 4) kurutulması gerekiyordu. Boyacılar renklendirilmiş tozları bezir yağı gibi maddelere ekledikçe boya geliştirdi.

4